

Hutbe, 03.05.19

Orucu Bilinçli Tutmak

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ

مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «رُبَّ صَائِمٍ حَظَّهُ مِنْ صِيَامِهِ الْجُوعُ

وَالْعَطَشُ، وَرُبَّ قَائِمٍ حَظَّهُ مِنْ قِيَامِهِ السَّهَرُ»

Aziz Müminler!

Allah'a hamd olsun. Dualarımız kabul oldu ve şaban ayın son günlerine ulaştık. Allah'ın izniyle pazar akşamı, dört gözle beklediğimiz ramazan ayına nihayet kavuşacağız. İlk teravih namazımızı kılarak “Hoş geldin ya şehir-i ramazan” demiş ve on bir ayın sultanının manevi iklimine girmiş olacağız. Cennetin kapıları açılacak, cehennem kapıları kapanacak ve şeytanlar ile azgın cinler zincire vurulacaktır.¹ Heyecan ile ilk sahur, ilk oruç, ilk mukabele ve ilk iftarımızı gerçekleştireceğiz ve zekâtlarımızı hesaplayıp zekât ve fitrelerimizi ödemeye hazırlanacağız inşaallah.

Ramazan ayı aynı zamanda amellerimizi gözden geçirip eksiklerimizi tespit etmek ve buna binaen dinî yaşantımızı daha yüksek seviyelere taşımak için kaçırılmaması gereken büyük bir fırsattır.

Değerli Kardeşlerim!

Ramazan ayının faziletleri sayısızdır. Bu feyiz dolu ayın bir temel özelliği de tuttuğumuz oruçlardır. Yüce Rabbimiz buyurur ki: “**Ey iman edenler, sizden öncekilere yazıldığı gibi, oruç, size de yazıldı (yani farz kılındı). Umulur ki (takvaya ulaşıp) sakınırsınız.**”² Bu âyet-i kerîmeden öncelikle üç şey öğrenmekteyiz: Oruç farzdır, önceki ümmetlere de farz idi ve orucun gayesi ve hikmeti bizi takvaya ulaştırmaktır. Yani nefsimize hâkim olup ramazan ayında ve sonrasında da Allah'ın emirlerini yerine getirebilmek ve yasakladığı şeylerden uzak durabilmemiz hedeflenmektedir. Dolayısıyla mübarek ramazan ayı bizi eğiten ve karakterimizi geliştiren bir medrese mahiyetindedir. Bir aylık bir süre içerisinde, Allah'ın vermiş olduğu helal nimetleri geçici bir süreliğine kendimize haram kılmak suretiyle, haramlara yaklaşmama bilincini öğrenmiş oluyoruz.

Ayrıca oruç, insanın kendi iç muhasebesini yapabilmesini, başkalarıyla paylaşmayı, aynı iftar sofrasını paylaşmayı öğretmektedir. Bu, Müslüman toplumları güçlendiren ve ümmet şuurunu geliştiren en önemli vesilelerden birisidir.

Kıymetli Dostlarım!

Şunu bilmeliyiz ki oruç tutmak, sadece belirli bir zaman dilimi içerisinde, yani sahur ve iftar arası aç kalmakla sınırlı değildir. İnsan, orucu tüm bedeni ve zihni ile tutmalıdır. İmam Gazâlî'nin de ifade ettiği gibi oruç sadece yeme içme ve nefsi arzularından uzak durmak anlamına gelmemektedir. Oruç kişinin eline, diline, gözüne, kulağına ve tüm azalarına tutturulmalıdır. Kişi aklını ve kalbini kötü duygulardan uzak tutarak orucu bütün bedeni ve duygularıyla kâmil manada tutmuş olmaktadır.³ Bunların önemine Resul-i Ekrem ﷺ şu sözleriyle dikkat çekmiştir: “**Her kim yalan söylemeyi ve faydasız boş işlerle uğraşmayı terk etmezse, o kimsenin yemesini içmesini bırakmasına Allah'ın hiçbir ihtiyacı yoktur.**”⁴ ve “**Nice oruç tutan vardır ki, orucundan açlık ve susuzluktan başka bir şey elde etmez ve nice namaz kılan vardır ki, namazından uykusuzluk ve yorgunluktan başka bir şey kazanmaz.**”⁵

Değerli Müminler!

Bir hadis-i kudsîye göre Allah Teâlâ şöyle buyurur: “**Oruç benim için tutulur; sevabını da ben veririm. (Kulum ancak) benim için yemeyi, içmeyi ve şehvetini bırakır.**”⁶ İşte sâlih kullar bu hakikati tam anlamıyla kavrayıp az önce zikrettiğimiz hususlara ilaveten kalplerini kötü duygular ve fikirlerden temizlerler ve tamamen Allah'a yönelirler. Bunu yaparken de dünyevi sorumluluklarını ihmal etmezler. Okulda veya iş yerinde işin hakkını vererek çalışırlar. Halk içinde hak ile beraber olurlar. İşte bu orucun en üst seviyesidir.

Yüce Rabbimiz bize çokça camilerde bulunmayı, birlikte iftar ve sahur yapıp, mukabeleler ve teravih namazlarına katılmayı nasip etsin. Oruçlarımızı en üst dereceye taşımayı müyesser eylesin. Âmin.

¹ Bkz. Tirmizî, Savm, 1, H.No: 682

² Bakara suresi, 2:183

³ Bkz. Gazâlî: İhyâu Ulûmi'd-Dîn (2011), c. 2 s. 110

⁴ Buhârî, Edeb, 51, H.No: 6057

⁵ Müsned-i Ahmed, H.No: 8693

⁶ Tahâvî: Şerh Müşkil El-Âsâr, H.No: 2975